

झेप

'युवकांच्या विकासासाठी'

प्रिय वाचक,

हा झेपचा अकरावा मराठी अंक आहे.

अंक वाचण्यास अधिक रंजक आणि उपयुक्त ठरावा, तुमच्यापर्यंत आम्ही जी माहिती पोहचवत आहोत ती जास्तीत जास्त बिनचूक असावी असा आमचा प्रयत्न असतोच.

मासिक सुरु करण्यामागचा उद्देश असा आहे की, कॉलेजवयीन विद्यार्थ्यांना भारताचे भविष्य मानले जाते. आपल्या सर्वांमध्येच वेगवेगळे कौशल्ये आणि क्षमता आहेत. परंतु मोबाईलचा वापर वाढल्यामुळे आपण आपल्या कौशल्ये आणि क्षमतांचा पुरेपूर वापर न करता वेळ वाया घालवतो आहे की काय हा प्रश्न आपणच स्वतःला विचारला पाहिजे.

आपण पाश्चात्य संस्कृतीचे अंधानुकरण करतांना आपली संस्कृती विसरत आहोत. आपल्या देशात अशा कित्येक गोष्टी आहेत ज्या इतर कोणत्याही देशात नाही. आपल्या दैनंदिन जीवनासाठी त्या अगदी पूरक आणि फायदेशीर आहेत. या गोष्टींची जाणीव आपल्यामध्ये असावी आणि ते आपल्याला सतत आठवत रहावं.

ज्या विद्यार्थ्यांना कॉलेज मध्ये इतरांसमोर व्यक्त होता येत नाही त्यांच्यासाठी हे माध्यम उपलब्ध व्हावं. यासाठी हे मासिक सुरु केले आहे. आपण याचे स्वागत प्रेमाने केले आहे याचा खूप आनंद आहे.

मुखपृष्ठ छायाचित्र ग्रीष्म ऋतूचे प्रतिक आहे.

- शरयू झंवर, संपादक.

संपादक

शरयू झंवर

तांत्रिक संपादक

ओम देशमुख

माहिती प्रमुख

सायली अभंग

आमचे साथीदार

रसिका परदेशी, सुवर्णा कुटे, संयुक्ता

पाथरकर, अफान शेख, हर्षल कासार

अनुक्रमणिका

१. महाराष्ट्रातील निसर्ग सौंदर्य: माळशेज घाट,
एक थरारक अनुभव

२. हसुनी घे जरा.

३. माय हिरो अकॅडेमिया (जपानी मालिका)

४. गिरीश लाड, एक अनोखे व्यक्तिमत्व

५. इंडियन स्पेशल फोर्स मध्ये भरती कसे व्यायचे

६. पन्हं : उन्हाळ्यातील गारवा

७. व्यक्त व्हा

महाराष्ट्रातील निसर्ग सौंदर्य

माळशेज घाट, एक थरारक अनुभव

छायाचित्रे - सतीश गोरे, विनायक

वाडेकर, गिरीश डागा

मी लिहिलेला हा प्रवास वर्णन कोणत्याही पुस्तकातला किंवा लेखकाचा अनुभव नसून ह्या भटकंती मधला थरार अनुभव मी व आमच्या संपुर्ण ग्रुपने घेतला आहे.

ही २०११सालची गोष्ट आहे. आम्ही, लहान-मोठे असे अठ्ठावीसजण माळशेज येथे सहलीला गेलो होतो. हिरवेगार डोंगर, त्यावरून कोसळणारे धबधबे आणि मधून-मधून बरसणाऱ्या पावसाच्या सरी ह्यामुळे पावसाळ्यात माळशेजचा परिसर हिरवाईने नटलेला असतो. ह्या निसर्गाची धुंदी ज्यांच्यावर चढत नाही असे तरुण इथे दारूच्या नशेत धुंद होऊन निकृतीचे प्रदर्शन करतात, त्यामुळे घाटात न भटकता त्यांच्यापासून लांब MTDC च्या विश्रामगृहा जवळून पाऊलवाटेने दरीत उतरून थिडबी गावापर्यंत जाण्याचे आम्ही ठरवले.

सकाळी संगमनेर सोडताना वाटले नव्हते की पुढे २०-२५ किलोमीटरवर पावसाला सुरवात होईल. आजूबाजूला पाहताना आपल्या गावातला कोरडेपणा जाणवत होता. पाऊस आपल्यावर रूसला की काय असेच वाटत होते.

पुढे आळेफाटा येथे गरमागरम मिसळवर ताव मारून आम्ही सगळेजण माळशेजला पोहचलो. तिथेतर पाऊस आणि धुक्याचा लपंडाव चालला होता. विश्रामगृहा जवळून खाली उतरून वाडेकर सरांनी पाऊलवाटेची खात्री केली. खात्री झाल्यावरच आम्ही सर्वजण खाली उतरण्यास सुरुवात केली. पाऊलवाटेच्या दोन्ही बाजूंनी दाट हिरवी झाडी व नितळ पाण्याचे ओढे सतत सोबत करत होते. दरीच्या मध्यावर पाऊलवाट एका घळीत जाते. घळीतला ओढा पार करून खाली उतरल की पाण्याचे दोन टाके लागतात. तिथेच उभ्या कातर भिंतीत एक सुंदर गणेश प्रतिमा कोरलेली आहे. गणेश प्रतिमा जवळून कोसळणारा धबधबा आमच्या पाऊलवाटेला व आम्हाला भिजवत होता.

गणेशजींचे दर्शन घेऊन आम्ही पुढे निघालो पण लक्षात आले की तिथून दोन तीन पायवाटा जातात. आमच्यातल्या काही जणांनी सर्व पायवाटांवरून पुढे जाऊन खाली जाणारी पायवाट शोधली. हे सर्व शोधण्यात जवळजवळ तासभर गेला. तेवढ्यावेळात बरोबर आणलेले सर्व पदार्थ संपवून आम्ही पोटपूजा करून घेतली. वाट सापडल्यावर “हीप हीप हुर्रे” करत पुन्हा उतरायला लागलो. तास-दिड तास मौज मजा करत

मस्त पदयात्रा चालू होती आणि अचानक सर म्हणाले आपण बहुतेक वाट चुकलो आहोत. पुन्हा काहीजण निरनिराळ्या वाटेवरून जाऊन बघून आले. कोणालाही वाट सापडली नाही. आमची वाटच हरवली, घड्याळात ५ वाजले होते. पाऊस व दाट झाडींमुळे सर्व अंधारालं होतं. इतका वेळ न वाटलेली भिती आता मात्र हृदयाचा ठोका चुकवीत होती. वाडेकर सर दोन मुलांना घेऊन ज्यावाटेने

तोपर्यंत ६-६:३० वाजले होते. प्रत्येकजण मनातून देवाचा धावा करत होते. निसर्गाने त्याचं रौद्र रूप आम्हाला दाखवलं. पण निसर्गच आमच्या मदतीला धावून आले. एका झाडाची जाडजूड फांदी ओढ्याच्या मध्यापर्यंत आडवी आली होती. फांदीपर्यंत पोहचून एकजणाने स्वतःच्या कमरेला दोर बांधले. त्याचे दुसरे टोक एका फांदीला बांधले. मग एक एक जण साखळी करून

गेले होते तिथून परतले नव्हते. आम्ही त्यांना आवाज देत होतो पण काहीच प्रतिउत्तर मिळत नव्हता. आमच्यातले काहीजण इथे रात्र कशी काढायची ह्याची योजना करत होते. कोणाच्याही मोबाईलवर रेंज नव्हती. आणि सोबत आणलेले खाण्याचे सामान कधीच संपून गेले होते. किरण इथे पुर्वी आली होती तेव्हा एका क्षणी स्वतःच्या स्मरणशक्तीवर जोर देवून, दोन जणांना बरोबर घेऊन वाट शोधण्याचा निश्चय तिने केला. आणि पळतच एका वाटेवरून निघाली. काही मिनिटातच तिने हाक दिली, “वाट सापडली...”. सुटकेचा निःश्वास सोडून आम्ही उत्साहात पुन्हा निघालो.

पण पुन्हा एक संकट समोर उभे राहिले. एक प्रचंड मोठा ओढा वाटेत अडवा आला. वर पाऊस खूप वढल्याने इथे ओढ्यावर प्रचंड पाणी वहात होते. २५-३० फुटानंतर ओढा पुढे दरीत कोसळत होता.

सावकाश पलीकडे पोहचलो. प्रत्येकजण सुखरूप आहे हे पाहून हृदयाचे ठोके सुरळीत चालू झाले.

ह्या सर्व थरारात आमच्या लहान-मोठ्या मुलांपासून सर्वांनी खूप संयम ठेवला. भीतीने घाबरून न जाता शांत राहून प्रत्येकजण एकमेकांची मदत करत होते. आपल्याला वाट सापडेलचअसा सकारात्मक दृष्टिकोण ठेवत एकमेकांना धीर देत होते. सगळ्यात महत्त्वाच म्हणजे ह्या सर्व थरारातून बाहेर पडल्यावर जेव्हा आम्ही थिडबी गावात आमच्या गाड्यांची वाट पहात होतो तेव्हा संपूर्ण टीम कोणतीही गडबड किंवा चिडचिड न करता, शांतपणे, वाडेकर सरांनी माऊथ ऑर्गनवर वाजवलेली गाणी ऐकत होतो. गाण्यांच्या सुरात आमचा थकवा दूर पळून गेला होता.

हसुनी घे जरा

छायाचित्र- मंदार वर्तक

हसुनी घे जरा!!!

"हसताय ना? हसायलाच पाहिजे" सहजासहजी बोललेलं या वाक्याचं गांभीर्य अनेकदा आपण लक्षात घेत नाही.

तुम्ही शेवटचं खळखळून कधी हसले? हे आठवत नसेल तर ही एक खूप मोठी समस्या आहे.

काल सहज रद्दी द्यायची म्हणून जुने पेपर काढले होते. त्यातल्या एका लेखावर सहज नजर पडली. त्याचे शीर्षक "INDIA IS NOT SO HAPPY" असे होते.

जगातील आनंदी देशांच्या यादीत भारत ११८व्या क्रमांकावर येतो.

आजच्या धावपळीच्या जीवनात कामाच्या दबावाखाली आपण मनसोक्त हसणे आणि छोट्या छोट्या गोष्टींचा आनंद लुटनेच विसरत चाललोय. आपण

हे सगळं गमतीत घेतो पण ही बाब खरंच विचार करण्यासारखी आहे.

हासण्याचे खूप सारे फायदे आहेत. हसल्याने म्हणजेच मनापासून आनंदी असल्याने आपले आयुष्य निरोगी आणि आनंदी राहते. तसेच हसल्याने हृदयाचा व्यायम होतो. रक्तप्रवाह देखील चांगल्या प्रकारे होतो.

आताच्या कोविड-१९च्या महामारीत ऑक्सिजनची इतकी कमतरता आहे. एका संशोधनानुसार हसल्याने, आनंदी आणि सकारात्मक असल्याने अतिरिक्त ऑक्सिजन मिळतो आणि रोगप्रतिकारक शक्ती वाढते.

लहान सहान गोष्टींची मजा लुटणे, आनंदी मानसिकता असणे यामुळे संपूर्ण समाजात सकारात्मकता निर्माण होऊ शकते. आणि प्रत्येक व्यक्ती ताण-तणावर रहीत समाधानी असू शकतो. जे खरंच खूप महत्वाचं आहे.

-सायली अभंग

माय हिरो अकॅडेमिया

सुपरपावर म्हटलं की सर्वात आधी सुपरमॅन, स्पायडर मॅन, कॅप्टन अमेरिका असे अनेक सुपरहिरो डोव्यासमोर येतात. आपल्यालासुद्धा कधी कधी वाटतं की आपल्याकडेही सुपरपावर असायला हव्या. आपल्याकडेही सुपरपावर असल्या तर आपण काय करू शकतो, नाही का? पण विचार करा की जगातील प्रत्येकाकडे सुपरपावर असल्या तर जग कसं दिसलं? जर प्रत्येकाकडे सुपरपावर असल्या तर काही लोकं ते इतरांना मदत करण्यासाठी वापरतील आणि काही लोकं सुपरपावरचा गैरवापर करतील. आणि असं झालं तर सगळीकडे किती अराजकता माजेल.

अॅनिमीच्या 'माय हिरो अॅकॅडेमियाच्या' अलौकीक जगात सुपरपावरला 'क्वार्क' म्हणतात. या काल्पनिक जागातील ८०% लोकांकडे क्वार्क म्हणजेच सुपरपावर आहे. काही लोक याचा वापर गुन्हा करण्यासाठी करतात त्यांना विलन म्हणतात. हाहाकार माजवणाऱ्या विलंसला रोकण्यासाठी लोकांची एक नवीन शाखा तयार झाली. या शाखेतील लोकांना 'हिरो' म्हणतात. ही शाखा प्रशासनाच्या अंतर्गत काम करते. म्हणून सरकारने त्यांच्यासाठी काही नियम बनवलेले आहेत. हिरो बनण्यासाठी लोकांना सैनिक आणि पोलिस यांच्यासारखे प्रशिक्षण दिले जाते.

माय हिरो अॅकॅडेमिया, इझुकू मिदोरिया नावाच्या मुलाची कहाणी आहे. सुरुवातीला त्याच्याकडे कोणतेच क्वार्क नसतात. तरीही तो खूप मेहनत घेऊन हिरो कसा बनतो याची ही कहाणी आहे.

मला वाटतं की एक विद्यार्थी म्हणून प्रत्येकाने हा अॅनिमी पहावा. त्यातून शिकण्यासारख्या बऱ्याच गोष्टी आहेत.

प्रत्येक पात्रांचे हिरो बनण्यासाठी वेगवेगळी करणे आहेत. माझा आवडता पात्र 'कत्सुकी बकुगो' आहे. पहिल्या सीजनमध्ये आपल्याला या पात्राचा तिरस्कार येतो. परंतु त्याला समजून घेतल्यावर तो खूप खूप आवडायला लागतो.

IMDb rate : 8.5/10.0

Seasons : 4 complete & 5 ongoing

Written by: Kohei Horikoshi, Yosuke Kuroda

Studio : Bones

Genres : Adventure, Fantasy, Superheroes

Duration : 24 min per episode

On Netflix

3 season are available

On telegram

4 season are available at

@My_Hero_Academia channel

गिरीश लाड, एक अनोखे व्यक्तिमत्व

देशातल्या अनेक गंभीर समस्यामधली एक समस्या स्त्रीभ्रूण हत्या आहे. आपण नेहमीच ऐकत आलेलो आहोत, खेड्यांमध्ये म्हणजेच जिथे लोकं कमी शिकलेले असतात तिथे स्त्रीभ्रूण हत्या मोठ्या प्रमाणात होते. सुशिक्षित समाजात स्त्रीभ्रूण हत्या वगैरे असं काही नसतच. पण दोस्तहो, हा एक भ्रम आहे. आपण संपूर्ण देशाचा स्त्री-पुरुष गुणोत्तर पाहिल्यावर लक्षात येईल, ज्या भागात लोकं सुशिक्षित आहेत तिथला स्त्री-पुरुष गुणोत्तर कमी आहे. याचा अर्थ, तिथे स्त्रीभ्रूण हत्या जास्त प्रमाणात होते.

सोनोग्राफी मशीनच्या निर्मिती मुळे गरोदर महिलेच्या पोटातल्या बाळाचे रोगनिदान करणे शक्य झाले. या मशीनमुळेच गरोदर असल्याच्या १२ आठवड्याने बाळाचे लिंग निदान करता येऊ लागले. म्हणून मुलगी असल्यावर गर्भपाताचे प्रमाण वाढले. या प्रकाराला अर्थातच कायद्याने बंदी आहे. पण सगळे काम कागदोपत्री असल्यामुळे याचा काळाबाजार सुरु झाला. ज्या मुलींच्या गर्भाची हत्या केली जात, त्याची कुठेच काही नोंद नव्हती. आश्चर्याची गोष्ट अशी की आंबाबाईच्या कोल्हापूर जिल्ह्यात सुद्धा गर्भपाताचं प्रमाण खूप जास्त होतं.

निसर्गतः दर १००० मुलांसाठी १००० पेक्षा जास्त मुली जन्माला येतात. पण कोल्हापुरात फक्त ८३९ होत्या. खूप ही गोष्ट एका आय.टी क्षेत्रात व्यवसाय करणाऱ्या व्यक्तीला लक्षात आली. त्यांनी स्वतःच्या आय.तितल्या ज्ञानाचा वापर समस्या सोडवण्यासाठी केला. त्यांनी कायद्याच्या अम्मलबजावणी मधल्या त्रुटी समजून घेतल्या. त्या त्रुटी नाहीश्या करण्यासाठी एका मशीनचा शोध लावला. त्याचे नाव अॅक्टिव ट्रॅक्टर ठेवले. हा मशीन सोनोग्राफी मशीनला जोडायचा. तो चालू केल्याशिवाय सोनोग्राफी मशीन चालूच होत नाही.

डॉक्टरने सोनोग्राफी केल्यावर, प्रत्येक रिपोर्ट आपोआप अॅक्टिव ट्रॅक्टर मध्ये नोंद होतात. ही नोंद संबंधित अधिकाऱ्याकडे पाठवली जाते. सोनोग्राफी केलेल्या महिलांची संख्या आणि पुढे डिलेव्हरी झालेल्या महिलांच्या संख्येची नोंद यामुळे करता येऊ लागली. त्यात जर महिलांनी गर्भपात केला तर ते लगेच आढळून येते. गर्भपात करून देणाऱ्या डॉक्टरांवर ताबडतोब कारवाई करणे सोपे झाले. यामुळे गर्भपाताचे प्रमाण कमी झाले. ज्या भागांमध्ये या मशीनचा वापर सुरु झाला तिथे काही काळातच मुलींच्या संख्येमध्ये वाढ होतांना दिसून आली.

त्यांनी अॅक्टिव ट्रॅक्टरचे प्रस्ताव अनेक राज्यांच्या सरकार समोर मांडले. आणि महाराष्ट्र सोडून इतर राज्यांमध्ये प्रस्ताव मंजूर करण्यात आला. प्रत्येक सोनोग्राफी मशीनला अॅक्टिव ट्रॅक्टर बसवणे बंधनकारक झाले. 'अॅक्टिव ट्रॅक्टर' आणि 'सेव्ह द बेबी गल' हे त्यांचे शोध भारतातल्या १२५ राज्यांमधील ५००० पेक्षा जास्त हॉस्पिटलमध्ये वापरले जात आहे. त्यांच्या या शोधामुळे मागच्या १२ वर्षात ५००,०००हून अधिक मुलींचे प्राण वाचले आहे!!

इतक्या गंभीर विषयावर सरळ, सोपा उपाय शोधून काढलेली व्यक्ती कोणी दुसरं नसून आपल्याच (संगमनेर महाविद्यालय) कॉलेजमधून बी.एस.सी. इलेक्ट्रॉनिक्स केलेले गिरीश लाड आहेत.

गिरीश लाड हे मुळात संगमनेरचे. १०वीपर्यंत पेटीट शाळेत मराठी माध्यमातून शिक्षण घेतले. त्यानंतर संगमनेर कॉलेजमध्ये प्रवेश घेतला. १२वीत कमी मार्क पडल्यामुळे, सोबतच्या मित्रांसारखा इंजिनियरिंग किंवा मेडिकल कॉलेजमध्ये प्रवेश मिळाला नाही. म्हणून ते खूप निराश झाले. त्यांच्या मनात एक न्यूनगंड तयार झाला. ते स्वतःला इतरांपेक्षा कमी लेखू लागले. नैराश्य आल्यामुळे ते बरेच

महिने घरात बसून राहिले. पण त्यांच्या आईने त्यांना बाहेर पडायला भाग पाडले. तेव्हा त्यांनी ठरवलं की आपण सकारात्मक विचार करून चांगल्या गोष्टींवर लक्ष केंद्रित करायचं. मनाला विचारांच्या जाळ्यातून मुक्त करण्यासाठी काही छंद जोपासायचे ठरवले. एन.सी.सी. मध्ये भाग घेतला, आणि तबला शिकू लागले. यामुळे त्यांना वेगवेगळी लोकं भेटत गेली, त्यांच्यात मिसळून आत्मविश्वास वाढू लागला. नवीन चांगल्या सवयी लागल्या. त्यामुळेच की काय गिरीश काकांचा पुढचा मार्ग एकदम हटके आणि धाडसी ठरला.

त्यांना बाहेर पडायला भाग पाडले. तेव्हा त्यांनी ठरवलं की आपण सकारात्मक विचार करून चांगल्या गोष्टींवर लक्ष केंद्रित करायचं. मनाला विचारांच्या जाळ्यातून मुक्त करण्यासाठी काही छंद जोपासायचे ठरवले. एन.सी.सी. मध्ये भाग घेतला, आणि तबला शिकू लागले. यामुळे त्यांना वेगवेगळी लोकं भेटत गेली, त्यांच्यात मिसळून आत्मविश्वास वाढू लागला. नवीन चांगल्या सवयी लागल्या. त्यामुळेच की काय गिरीश काकांचा पुढचा मार्ग एकदम हटके आणि धाडसी ठरला.

बी.एस.सी झाल्यावर आय.सी.एफ.ए बिजनेस स्कूल मधून एम.बी.ए. केले. तोपर्यंत त्यांचा इतरांपेक्षा काहीतरी वेगळं करण्याचा स्वभावच झाला होता. म्हणून एम.बी.एच्या संपता संपता त्यांनी ठरवून टाकले की नोकरी न करता स्वतःचा व्यवसाय सुरु करायचा. पण जर त्यात यश मिळाले नाही तर घरच्यांना काही कळायला नको. म्हणून ते इंदोरला गेले. तिथून त्यांचा व्यवसाय सुरु झाला. तिथे त्यांनी अनेक लोकांना ट्रेनिंग देऊन त्यांच्याकडून प्रोजेक्ट करून घेतले.

त्याच काळात गिरीश काकांना विदेशात जाऊन व्यवसाय करण्याची संधी मिळाली. एका सेमिनार मध्ये

सिंगापूरमध्ये राहणाऱ्या जॉन स्टीफन नावाच्या व्यक्तीसोबत त्यांची ओळख झाली. गिरीश काकांचे काम आवडल्यामुळे ओळख जॉन स्टीफनने त्यांना सिंगापूरला येण्याचे आमंत्रण दिले. ते स्वीकारत गिरीश काका एकटेच पहिल्यांदा देशा बाहेर पडले.... आता कल्पना करा सिंगापूर विमानतळावर हातात एक बॅग, डोळ्यांमध्ये पुढील वाटचालीच्या विचारांनी आलेली चमक, आणि पहिल्यांदाच परदेशी आल्याच्या उत्सहात त्या एकाच ओळखीच्या माणसाची वाट पाहणारे गिरीश काका त्यांना फोन करतात. पहिल्यांदा ते फोन उचलत नाही. मात्र दुसऱ्यांदा फोन केल्यावर एक वॉइस मेसेज ऐकू येतो, “माझ्या वडिलांचं अचानक निधन झाल्यामुळे मला ताबडतोब कॅनडाला जावं लागत आहे. मी महिन्याभराने परतल्यावर आपण व्यवसायबद्दल चर्चा करू.” अख्या सिंगापूरमध्ये गिरीश काका इतर कुणालाही ओळखत नव्हते. नवीन देश, नवीन माणसं. तरीही डगमगून न जाता त्यांनी थोडा विचार केला. त्यांना १४ दिवसांचा विजा मिळाला होता, हातात थोडे सिंगापूर डॉलर होते. “मग आलोच आहे तर थोडं फिरून घेऊ आणि व्यवसाय करण्यासाठी अजून काही संधी उपलब्ध होत आहेत का ते बघू” हा विचार करत ते विमानतळाबाहेर पडले. लोकांना विचारत विचारत राहण्याची सर्वात स्वस्त जागा शोधून काढली. आणि पुढच्या १४ दिवसांसाठी तिथे मुक्काम ठोकला. मग रोज दिवसभर पायी फिरण्याचा सपाटा सुरु झाला. एक दिवस त्यांनी तिथला वर्तमानपत्र वाचतांना काही कंपनीच्या जाहिराती वाचल्या. त्या कंपनीमध्ये भेटून काही संधी उपलब्ध होत आहेत का हे बघायचं ठरवलं. अशा दोन-चार कंपनीला भेटून त्यांना शेवटी सिंगापूरमध्ये व्यवसाय सुरु करण्याची वाट सापडली. भारतात येऊन ते

त्यांच्या कर्मचाऱ्यांना घेऊन पुन्हा सिंगापूर मध्ये आले. काही काळातच तिथे चांगला जम बसला. मग सिंगापूर सोबत मलेशिया आणि ऑस्ट्रेलियात सुद्धा व्यवसायाचा विस्तार झाला. तिथे ते सतत कामात व्यस्त असायचे, नेहमी एका देशातून दुसरीकडे जावे लागायचे. तिथल्या राहण्याच्या ३ वर्षांच्या काळात ते ६६ वेळा विमानाने या तिन्ही देशात कामासाठी ये-जा करत होते.

पण नंतर त्यांना अशा राहणीमानाचा कंटाळा आला. त्यांना नेहमी लोकांमध्ये राहायला आवडते. म्हणून तिथल्या तुटक वातावरणात राहायला नकोसे वाटायला लागले. मग परदेशातल सगळं बंद करून स्वारी मायदेशी परतली.

इकडे येऊन त्यांचं लग्न झालं. तेव्हा त्यांनी ठरवलं की आता एक वर्ष काहीच करायचं नाही. पूर्ण ब्रेक घ्यायचा. लग्न झाल्यावर ते पुण्यात राहू लागले. तिथे वर्षभर दोघांनी खूप भटकंती, मजा केली. तेव्हाच त्यांच्या डोक्यात आता पुढे काय करायचं याचे विचार चालू झाले होते. आता त्यांना देशासाठी काहीतरी करायचे होते. पण नक्की काय? या प्रश्नाचे उत्तर त्यांना लवकरच मिळाले. गिरीश काकांनी त्यांचा आय.टी क्षेत्रातल्या ज्ञानाचा उपयोग करून देशसेवा करण्याचं ठरवलं. आणि मॅग्नम ओपस नावाच्या कंपनीची स्थापना केली. या कंपनी अंतर्गत सरकारी योजनांना पूरक असे सॉफ्टवेयर बनवले जातात. तंत्रज्ञानाचा उपयोग करून सामाजिक आव्हानांवर सरकारी यंत्रणा कश्या प्रकारे मुकाबला करू शकतील हे पाहण्याचा ते नेहमी प्रयत्न करतात. आणि त्या कल्पना अमलात सुद्धा आणतात. कामाची सुरुवात त्यांनी स्पोर्ट्स विभागापासून केली. त्यांनी केरोसीनचा काळाबाजार बंद करण्यासाठी टॅकरवर जी.पी.एस सिस्टमचा वापर करून रेशनच्या योजनांमध्ये सुधारणा करण्याचे तंत्रज्ञान त्यांनी विकसित केले. तसेच

बनवले. थोडक्यात महाराष्ट्रात सर्वात आधी सरकारी योजना ऑनलाईन करण्याचा मार्ग त्यांनी शोधला.

हे सगळं करतांना त्यांना खूप संकटांना सामोरे जावे लागले. ऑनलाईन पद्धतीमुळे ज्या लोकांच्या अधिक उत्पन्नावर फुल्ली बसली त्यांनी गिरीश काकांच्या विरोधात कोर्टात केस दाखल केल्या. पण अर्थातच निकाल गिरीश काकांच्या बाजूने लागत गेले. अशा लोकांनी त्यांना फोन वरून खूप धमकावले सुद्धा होते. पण गिरीश काका प्रत्येक समस्येला थंड डोक्याने सामोरे गेले.

शिक्षण पूर्ण केल्यापासून ते पारंपारिक वाटेने न जाता स्वतःचा मार्ग तयार करत होते. हे करणं काही सोपं नाही. सतत नवीन समस्येना तोंड द्यावे लागते. कधी कधी प्रचंड तणावाखाली निर्णय घ्यावे लागतात. अशा परिस्थितीत गिरीश काका एकदम शांतपणे, विचारपूर्वक निर्णय घेतात. कोणी कितीही धमक्या दिल्या तरी ते स्वतःवर आणि त्यांच्या कामावर विश्वास ठेऊन न घाबरता काम चालू ठेवता. त्यांच्या मते, कॉलेजमध्ये असतांना काही छंद जोपासले, वेगवेगळ्या स्वभावाच्या लोकांमध्ये राहिले आणि मुळातच संगमनेरच्या वातावरणात वाढले यामुळे त्यांना हे सगळं करणं सोपं झालं.

गिरीश लाड यांनी त्यांच्या मुलाखतीतून झेपच्या गटाला खूप प्रेरणा दिली. त्यांनी प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर अगदी मनापासून दिले. कॉलेजवयीन विद्यार्थ्यांना तुम्ही काय संदेश द्याल? असे विचारल्यावर त्यांनी सांगितले, “फक्त स्वतःचा विचार न करता समाज आणि देशाच्या हिताचा सुद्धा विचार केला पाहिजे. आपल्या ज्ञानाचा वापर करून सामाजिक आव्हानांना सोडवण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे.”

ते फक्त उद्योजक नसून लेखक, विचारवंत, तंत्रज्ञ सुद्धा आहेत. त्यांच्या बद्दल आणि त्यांच्या कामाबद्दल अधिक माहिती करून घेण्यासाठी त्यांच्या वेबसाईटला भेट द्या. <https://girishlad.com/>

इंडियन स्पेशल फोर्सस मध्ये
भरती कसे व्हायचे ?

‘गरुड कमांडो फोर्स’ हे भारतीय हवाई दलातील विशेष दल आहे. २००१ मध्ये जम्मू आणि काश्मीरमधील दोन प्रमुख हवाई तलावर दहशतवाद्यांनी हल्ल्याचा प्रयत्न केला होता. त्यामुळे भारतीय हवाई दलात विशेष दलाची आवश्यकता भासली. गरुड कमांडो दलाची ६ फेब्रुवारी २००४ रोजी अधिकृतपणे स्थापना झाली. सध्या त्यामध्ये १५०० पेक्षा जास्त कमांडो आहेत.

गरुड दलाचे महत्वाचे काम म्हणजे हवाई दलाचे गंभीर काळात संरक्षण आणि बचाव करणे. सध्या यु.एनच्या ‘पिस किपिंग ऑपरेशनचा’ एक भाग म्हणून गरुड दल काँगोमध्ये तैनात आहे. युनिटचे नाव भारतीय इतिहासात दिव्य मानलेल्या गरुड पक्ष्यावरून घेतले आहे.

बोध वाक्य : “ प्रहार से सुरक्षा”

* गरुड कमांडोची कामगिरी

- २ जानेवारी २०१६ रोजी पठाणकोटवर झालेल्या हल्ल्यात गरुड दलाने दहशतवाद्यांशी गोळीबार करून त्यांना तांत्रिक क्षेत्रात जाण्यापासून रोखून ठेवले.
- २००५, २००७, २०११, २०१३ दरम्यान येरहंका एएफएस येथे सुरक्षा पुरविण्याचे काम गरुड कमांडो यांना देण्यात आले होते.

* गरुड कमांडो दलात कसे सामील व्हावे?

गरुड कमांडोची मुलभूत निवड दोन प्रकारे केली जाते.

१) नॉन कमीशन

गरुडची ही निवड थेट प्रारंभी प्रवेश भरती द्वारे केली जाते. भरतीची सूचना जाहिरातद्वारे दिली जाते. गरुड दलासाठी योग्य उमेदवारांना तीव्र मानसिक आणि शारीरिक प्रशिक्षण दिले जाते. उमेदवारांना स्वतःला सिद्ध करण्यासाठी फक्त एकच संधी दिली जाते .

२) कमीशन

कमिशन पदासाठी उमेदवारांची निवड गरुड फोर्स द्वारे एअर फोर्स अकॅडमी , दुंदिगल येथे केली जाते. कर्तव्य ऑफिसरच्या कोर्ससाठी एएफसीएटी परीक्षा देणे अनिवार्य आहे. गरुड कमांडोचे प्रारंभिक प्रशिक्षण गरुड रेजिमेंट प्रशिक्षण केंद्र, हिंदन येथे केले जाते.

गरुड प्रशिक्षण कालावधी ७२ आठवड्यांचा आहे. तांत्रिकदृष्ट्या सर्वात मोठे विशेष ऑपरेशन सैन्य प्रशिक्षण आहे. यात १२ आठवड्यांचे मूलभूत प्रशिक्षण असते. जर आपण यशस्वीरित्या प्रशिक्षण पूर्ण केले तर आपण गरुडचा एक भाग होऊ शकतो.

– अफान शेख

पन्हें : उन्हाळ्यातील गारवा

छायाचित्र - तमन्ना रुमी, अनस्प्लाश

• आवळा सरबत पाककृती:

आवळा या फळामध्ये व्हिटॅमिन सी आणि लोह भरपूर प्रमाणात असते. आवळा खाल्याने आपली रोग प्रतिकारशक्ती वाढते. सध्याच्या वातावरणात अआपली रोग प्रतिकारक शक्ती चांगली असणे खूप महत्वाचे आहे. महणून आवळा सरबत किंवा आवळ्यापासून बनवलेले कोणतेही पदार्थ खाणे चांगले आहे.

सरबत बनवण्यासाठी लागणारे सामान-

७-८ छोटे आवळे

१ वाटी गूळ

१/४ चमचा शेंधे मीठ

१/४ चमचा साधं मीठ

१/४ टीस्पून चाट मसाला

२ ग्लास पाणी

कृती:

सर्वात पहिले आवळे स्वच्छ धुऊन घ्या. त्यानंतर ते किसून घ्या.

एका भांड्यात अडीच ग्लास पाणी घालून पाणी उकळायला ठेवा.

पाणी थोड गरम झाल्यावर त्यात किसलेला आवळा टाका. मग पाच मिनिटाने त्यात गूळ घाला आणि ते पाणी उकळून घ्या. नंतर आवळ्याचे पाणी थंड करायला ठेवा.

आवळ्याचे पाणी ग्लास मध्ये भरून घ्या आणि त्यात चवीनुसार साध मीठ, काळ मीठ आणि चाट मसाला टाका.

संपूर्ण मिश्रणाला चमच्याने हलवून घ्या आणि त्यात हवा तर बर्फ घाला. थंड थंड गार गार आवळा सरबत तयार आहे.

कोकम सरबत पाककृती:

सामान:

५० ग्राम कोकम(आमसूल)

१५० ग्राम साखर

काळे मीठ व साधे मीठ

कृती:

एका तासासाठी कोकम पाण्यात भिजत घालावे. नंतर त्याची मिक्सर मधून पेस्ट करून घ्यावी. आता पाण्यात साखर टाकून ती चांगली ढवळून घ्यावी. मग त्यात कोकमची पेस्ट टाकून १० मिनिटे उकळून घ्यावे.

त्यात चवीनुसार मीठ व काळे मीठ घालून थंड होऊ द्यावे.

आता ग्लास घेऊन त्यात बर्फाचे तुकडे टाकावे. कोकम सीरप व थंड पाणी मिक्स करून गार गार शरबत सर्व्ह करावे.

व्यक्त व्हा

“हॅलो, ताई तिकडे कशी परिस्थिती आहे ग? लॉकडाऊन होणार आहे असं ऐकलंय मी. इकडे अत्यावश्यक सेवा वगळता सर्व बंद आहे. तुझं काम चालू आहे का?” न थांबता शालिनी तिच्या बहिणीला म्हणजे मीनाक्षीला प्रश्न विचारू लागली. “हो शालिनी इकडे सुद्धा अशीच परिस्थिती आहे. मी सकाळी दोन तास काम करते” काहीश्या रडक्या आवाजात मीनाक्षीने उत्तर दिले. “ताई काय ग काय झालं? तू रडत आहेस का?” शालिनीने काळजीच्या स्वरात विचारले. “नाही, मी कांदे कापत आहे.” असं उत्तर देत मीनाक्षीने वेळ मारून नेली. “चल मी फोन ठेवते. पार्थला भूक लागली आहे. रात्री निवांत बोलू आपण.” असं म्हणत मीनाक्षीने फोन ठेवला.

मीनाक्षी एक सुशिक्षित गृहिणी. कुठल्याही परिस्थितीला धीटपणे लढा देणे तिने लहान वयातच शिकले होते. आज मात्र ती खूप हताश होती.

तिच्या पतिच्या अकाली निधनानंतर तिचा मुलगा पार्थच तिचे सर्वस्व होता. पुणे शहरात नोकरी करून पार्थचे शिक्षण आणि घर चालवणे तसे तर फार कठीण होते. पण खूप मेहनत आणि काटकसर करून ती सर्व जबाबदारी पार पाडत होती. पार्थच्या सर्व इच्छा आणि मागण्या पूर्ण करण्याचा ती प्रयत्न करत असे.

पार्थ जसा जसा मोठा होऊ लागला तशाच त्याच्या मागण्या सुद्धा मोठ्या होऊ लागल्या. इतके दिवस मित्राची खेळणी पाहून रडणारा पार्थ आता खरी गाडी घेऊन देण्यासाठी मीनाक्षी सोबत भांडू लागला. आज याच गोष्टी मुळे पार्थ मीनाक्षीला एकदम ओरडून म्हणाला, “तू मला गाडी घेऊन दे. तू आजपर्यंत माझ्यासाठी काय केलं आहे? फक्त एक गाडीच तर

मागतोय ना मी.” मीनाक्षीच्या मनाला ही गोष्ट दुखवत होती. ती त्यावर नुसती विचार करून निराश झाली होती. पार्थच्या सर्व मागण्या पूर्ण करण्याचा ती नेहमी प्रयत्न करत असे. त्याला वडील नाही म्हणून कशाची कमी भासू नये, हाच तिचा ध्येय बनला होता. हे करता करता आता ती हतबल झाली होती.

आधीच लॉक डाऊनमुळे अर्धा पगार, म्हणून घर चालवणे खूप कठीण होते. त्यात पार्थसाठी घेतलेल्या मोबाईलचे हप्तते चालू होते. आणि आता तर त्याला गाडी हवी होती. मीनाक्षीसाठी हे सगळं करणं खूप कठीण होतं. त्याच्या इच्छा पूर्ण न करता आल्यामुळे ती मनातल्या मनात स्वतःलाच दोष देत होती.

पण ती अतिशय चुकीचा विचार करत होती. पार्थचे सर्व हट्ट पूर्ण करता करता ती त्याला अजून जास्त हट्टी बनवत होती. त्याला परिस्थितीची जाणीव अजिबात नव्हती. हे समजण्याची मीनाक्षीला गरज होती. ती चुकीचा विचार करत होती. आणि याची जाणीव करून देण्यासाठी तिला गरज होती व्यक्त होण्याची.....

धन्यवाद

आगमन होता ग्रीष्माचे

लागे फुलू हा बहावा

उधळण होते हळदीची

रस्ता न्हाऊन निघावा

तप्त झालेल्या भूमीवर

जणू शालू पांघरावा

स्वागत करण्या वर्षाचे

पिवळा पितांबर नेसावा

निसर्गाचे चमत्कार

डोळे भरून पहावा

चाहूल देण्या पर्जन्याची

सुंदर फुले हा बहावा

संपर्क

geekyideas2020@gmail.com